

Familier, vilde sættes saa meget tilbage, ved at nogle enkelte Gaarde bleve inddragne.

J. M. Hansen: Jeg paaskjønner tilfulde den Maade, hvorpaa den ærede Minister har udtalt sig ogsaa over dette Lovforslag. Jeg finder mig kun opfordret til at gjøre et Par korte Bemærkninger i Anledning af den ærede Ministers Øtringer med Hensyn til, at man ved mit Lovforslag skulde ville betage Bevillingshaverne nogen Ret, der var dem givet; jeg kan ikke see, at det kan siges, at man derved betager dem nogen Ret. Lovforslaget gaar kun ud paa, at det paalægges dem at bestemme, tidligere, end de ellers, ifølge Bevillingen, havde nodig, hvilket Areal Bevillingen skal anvendes paa; men forøvrigt er Bestemmelsesretten efter mit Forslag aldeles lagt i Bevillingshavernes egne Hænder. Med Hensyn til Betragtningen om, hvorvidt, under en vis Ordning af Fæsteforholdene, der kunde blive Tale om fra Statskassens Side at yde de Fæstere, der blive skadelidende ved at skulle inddrages og saaledes være skilte fra dem, der komme ind under Afløsningen, nogen Erstatning, da skal jeg ogsaa tillade mig at oplyse, at i det Forslag til Fæstefløsningsen, som har været behandlet gjentagne Gange paa Rigsdagen, og hvori der to Gange har været nedsat talrige Udvalg, bestaaende af Mænd af de forskjelligste Samfundsklasser, og navnlig ogsaa af Mænd af Godseierklassen, der har man, jeg troer ikke, at jeg erindrer feil, begge Gange været aldeles enig om dette Spørgsmaal; det har nemlig oprindeligt staaet i selve Lovforslagene og er sildigere, som bemærket, underkastet to Udvalgs Bedømmelse, og, det troer jeg med Sikkerhed jeg tør sige, har været eenstemmigt indstillet. Mit Lovforslag er altsaa egentlig blot et enkelt Punkt, der er taget ud af det større Lovforslag om Fæstes Overgang til Selveiendom, for at forsøge at gennemføre dette ene Punkt hurtigere, end jeg desværre haaber det kan ske med det hele samlede Lovforslag om Fæstefløsningsen; jeg troer, det vil have sin store Nytte, at man tager dette Punkt for sig nu strax. Jeg vil tillade mig ved denne Leilighed at rette et Spørgsmaal til den ærede Minister, naar jeg turde være sikker paa, at den ærede Minister

vil optage det, ligesaa fri for al Bitterhed, som jeg er overbevist om, at det kommer fra min Side. De Bevillinger, der i Fortegnelsen ere offentliggjorte, ere alle meddeelte i Genhold til Placaten 9de Marts 1838; men der er en Bestemmelse af 1813, om jeg ikke husker feil, som gav Rentekammeret Tilladelse til i Almindelighed at udstede Bevillinger til Inddragelse af Bondejord, og jeg vil nu tillade mig at spørge den ærede Minister, om der gives Bevillinger, som ere udstedte i Genhold til Bestemmelsen af 1813, og som altsaa ikke findes i den nu meddeelte Fortegnelse, der, som sagt, kun indeholder Listen paa dem, som ere givne i Genhold til Placaten 9de Marts 1838. Der er nemlig en almindelig Frygt paa Landet, som er bleven forstærket ved, hvad der i denne Tid siges at paatænkes i to forskjellige Egne, for, at Ministeriet skulde mene endnu at have Ret til at kunne udstede Bevillinger til Inddragelse af Bondejord i Genhold til Bestemmelsen af 1813. Der gjøres nemlig Forsøg af Herstabet paa Liselund paa Møen og af Herstabet paa Cegholm paa at faae Sogneforstanderskabets anbefaling til at erholde en ny Bevilling til Inddragelse af Bondejord, og det vilde derfor vistnok betrolige det hele Land, navnlig Landbostanden, om den ærede Minister vilde og kunde erklære, at der ikke nu kan tænkes paa at give saadanne Bevillinger.

Indenrigsministeren: Rescriptet af 1813, som gav Rentekammeret denne Bemyndigelse til at udfærdige ad mandatum, eller ialfald at bevirke Bevillinger til Bondejords Inddragelse, gif ikke saa vidt, som Placaten af 9de Marts 1838; Rescriptet fordrede nemlig en fuldstændig Affæffelse af Høveri, medens Placaten, som bekendt, kun fordrer, at Høveriet i det Væsentlige skulde være affæffet, hvilket gav Anledning til mange flere Bevillingers Udfærdigelse end efter Rescriptet. Forøvrigt antager jeg det for ganske sikkert, at der ikke er udstedt nogen gjældende Bevilling i Genhold til Rescript af 1813, som ikke er optagen i Fortegnelsen, men Bevillingerne efter Rescriptet ere vel for største Delen nu bortfaldne, det vil sige, de ere forlængst